

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОЛОГІЇ МОРЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної

роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline
Економічна теорія та економіка України
ECONOMIC THEORY ABOUT THE ECONOMY OF UKRAINE

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

тип дисципліни: вибіркова

мова викладання: українська

Миколаїв – 2026

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Економічна теорія та економіка України»

«26» 08 2026 року. 22 с.

Розробник: Олена ГУРІНА, д. е. н., професорка, професорка кафедри фінансів і бухгалтерського обліку.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економічна теорія та економіка України» розглянуто на засіданні кафедри фінансів і бухгалтерського обліку

Протокол № 10 від «26» серпня 2026 р.

В. о. завідувача кафедри фінансів
і бухгалтерського обліку

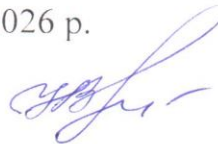

Наталія ДАНИК

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економічна теорія та економіка України» розглянуто методичною радою Факультету економіки та екології моря

Протокол № 7 від «24» 08 2026 р.

Голова методичної ради ФЕЕМ

Вячеслав ІВАТА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економічна теорія та економіка України» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія та економіка України» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 8 від «23» 09 2026 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2026
© Гуріна О. В., 2026

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	6
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	7
3. Передумови для вивчення дисципліни	7
4. Очікувані результати навчання	7
5. Програма навчальної дисципліни	8
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	15
7. Форми поточного та підсумкового контролю	15
8. Критерії оцінювання результатів навчання	17
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	17
10. Рекомендовані джерела інформації	18

ВСТУП

Анотація

Вибірковий курс спрямований на поглиблення теоретичних знань та формування практичних навичок здобувачів освіти у сфері фундаментальної економічної науки та сучасних процесів функціонування господарського комплексу України. У межах курсу розглядаються сучасні економічні підходи, механізми ринкового саморегулювання, інструменти державного регулювання економіки, а також актуальні тенденції розвитку національної економіки в умовах глобальних викликів і трансформацій. Значна увага приділяється розвитку аналітичного та критичного мислення, умінню працювати з економіко-статистичною інформацією, оцінювати макроекономічні показники, приймати обґрунтовані рішення та застосовувати отримані знання на практиці.

Під час вивчення дисципліни здобувачі освіти ознайомлюються з основними теоретичними положеннями мікро- та макроекономіки, виконують практичні завдання, аналізують реальні економічні ситуації в Україні та працюють над індивідуальними й груповими проєктами з дослідження окремих галузей, ринків і соціально-економічних програм. Курс сприяє розвитку професійних компетентностей, комунікативних навичок, самостійності у навчанні та здатності адаптуватися до сучасних вимог професійного середовища й динамічного ринку праці. Отримані результати навчання можуть бути використані як у подальшій професійній діяльності (в органах державного управління, бізнесі, аналітичних центрах), так і для продовження освітньої та наукової підготовки.

Ключові слова: економічна теорія, економіка України, ринкові механізми, державне регулювання економіки, макроекономічні показники, національна економіка, економічний аналіз, аналітичне мислення, індивідуальні та групові проєкти, професійні компетентності.

Abstract

The elective course is aimed at deepening theoretical knowledge and developing practical skills of higher education students in fundamental economic science and modern processes of the functioning of Ukraine's economic complex. The course covers modern economic approaches, market self-regulation mechanisms, tools of state economic regulation, as well as current trends in national economic development under global challenges and transformations. Considerable attention is paid to the development of analytical and critical thinking, the ability to work with economic and statistical data, evaluate macroeconomic indicators, make informed decisions, and apply the acquired knowledge in practice.

During the study of the discipline, students learn the main theoretical principles of micro- and macroeconomics, perform practical tasks, analyze real-world economic situations in Ukraine, and work on individual and group projects

researching specific industries, markets, and socio-economic programs. The course promotes the development of professional competencies, communication skills, learning autonomy, and the ability to adapt to modern professional environment demands and a dynamic labor market. The acquired learning outcomes can be utilized both in future professional activities (in public administration bodies, business, and analytical centers) and for further educational and scientific training.

Keywords: economic theory, economy of Ukraine, market mechanisms, state regulation of the economy, macroeconomic indicators, national economy, economic analysis, analytical thinking, individual and group projects, professional competencies.

1. Опис навчальної дисципліни

Освітній ступінь	бакалавр
Назва списку вибіркового курсу	Вибірковий курс економічного спрямування
Рік навчання, семестр	3 рік навчання, 5 семестр
Мова викладання	українська
Форма навчання	Денна / заочна
Обсяг курсу кредитів/годин	5/150
Денна форма	Лекції – 30; Практичні заняття – 30; Самостійна робота – 90
Заочна форма	Лекції – 6; Практичні заняття – 6; Самостійна робота – 138
Форма контролю	Залік
Електронна адреса РПНД на сайті Університету	https://nuos.edu.ua/studentu/vibirkovi-kursi/

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Економічна теорія та економіка України» є формування у здобувачів освіти системного наукового світогляду, сучасного економічного мислення та комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо закономірностей функціонування ринкових систем, механізмів державного регулювання економіки, а також специфіки, проблем та пріоритетів розвитку національного господарського комплексу України в умовах сучасних глобальних викликів та трансформацій.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Для успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Економічна теорія та економіка України» здобувач освіти повинен володіти такими базовими компетентностями:

Інформаційно-цифрова: здатність шукати, обробляти, систематизувати та аналізувати дані з відкритих джерел, працювати з табличними процесорами та базовими програмними засобами для обробки економіко-статистичної інформації.

Базова математична та аналітична: уміння застосовувати базовий математичний апарат (вираховувати відсотки, темпи приросту, середні значення, будувати та інтерпретувати прості графіки й діаграми) для розрахунку й оцінки економічних показників.

Логіко-аналітичне та критичне мислення: здатність встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціально-економічними явищами, логічно обґрунтовувати власну позицію та критично оцінювати суперечливі факти чи судження.

Соціально-гуманітарна та громадянська: загальне розуміння устрою суспільства, основних державних інститутів, принципів функціонування ринкової економіки та закономірностей історичного розвитку України.

Мовна та комунікативна: грамотне володіння державною мовою, уміння чітко формулювати думки, презентувати результати власних досліджень і брати участь у науково-практичних дискусіях.

4. Очікувані результати навчання

1. Пояснювати базові закономірності функціонування мікро- та макроекономічних систем, ринкові механізми ціноутворення та принципи взаємодії суб'єктів господарювання.

2. Розраховувати та інтерпретувати ключові макроекономічні показники (ВВП, інфляція, рівень безробіття, державний борг, платіжний баланс).

3. Аналізувати поточний стан, структурні особливості та актуальні проблеми розвитку господарського комплексу України.

4. Оцінювати ефективність інструментів державного регулювання економіки (монетарної, фіскальної, інвестиційної та структурної політики).

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Основи економічної теорії.

Тема 1. Економіка як сфера суспільного життя. [1, с. 5-10], [2, с. 10-18], [3, с. 8-25], [4, с. 6-12], [5, с. 6-18], [8].

Поняття економіки як науки та сфери практичної діяльності. Предмет та об'єкт дослідження економічної теорії. Потреби людини як рушійний мотив економічного розвитку, їх класифікація. Економічні ресурси (фактори виробництва) та проблема їх обмеженості. Головна суперечність економічного життя. Економічний вибір та альтернативна вартість. Фази економічного круго-обігу: виробництво, розподіл, обмін та споживання. Економічні суб'єкти та їх взаємодія в сучасних господарських системах. Взаємозв'язок економіки з іншими сферами суспільного життя.

Тема 2. Економічні системи та відносини власності. [1, с. 11-15], [2, с. 50-60, с. 61-71], [3, с. 34-48], [4, с. 47-63], [8].

Поняття економічної системи, її елементи, типи та сутність. Критерії класифікації економічних систем. Характерні риси та механізми функціонування традиційної, командно-адміністративної, ринкової та змішаної економічних систем. Сутність економічних відносин власності, їх місце в системі виробничих відносин. Відносини привласнення, володіння, користування та розпорядження. Об'єкти та суб'єкти власності. Основні форми власності та їх сучасна трансформація. Роль приватизації, роздержавлення та інституту інтелектуальної власності в розвитку ефективної ринкової економіки. Організаційно-правові форми господарювання та особливості формування відносин власності в Україні.

Тема 3. Ринок і механізм його функціонування. [1, с. 18-20], [2, с. 72-150], [3, с. 112-135], [4, с. 14-20], [5, с. 19-46], [8].

Поняття ринку, передумови його виникнення, основні функції та інфраструктура. Структура та сегментація ринку за суб'єктами, об'єктами, географічною ознакою та ступенем обмеження конкуренції. Ринковий механізм та його базові елементи: попит, пропозиція, ціна та конкуренція. Закони попиту та пропозиції, нецінові фактори їх зсуву. Механізм формування ринкової рівноваги, рівноважна ціна та наслідки її відхилення. Еластичність попиту та пропозиції за ціною й доходом. Сутність та види конкуренції. Переваги та провали (фіаско) ринку. Необхідність та межі державного регулювання ринкових процесів.

Тема 4. Підприємництво та організація бізнесу. [1, с. 28-30], [2, с. 101-110], [3, с. 251-288], [4, с. 42-27], [8].

Сутність, функції, принципи та соціально-економічне значення підприємництва. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Умови та середовище функціонування бізнесу. Органи, етапи та порядок державної

реєстрації підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємств. Мале, середнє та велике підприємництво: переваги, недоліки та роль у національній економіці. Бізнес-планування як інструмент організації та управління бізнесом. Джерела фінансування підприємницької діяльності. Ризики в підприємстві та шляхи їх мінімізації. Особливості розвитку та підтримки бізнесу в Україні.

Тема 5. Підприємство як суб'єкт господарювання. [1, с. 1-28], [2, с. 135-150], [3, с. 251-258], [5, с. 84-144], [8].

Сутність, ознаки та юридичний статус підприємства як основної первинної ланки національної економіки. Статутний капітал, майно та організаційна структура підприємства. Класифікація підприємств за формою власності, розміром та секторами економіки. Економічні ресурси та капітал підприємства: основні й оборотні засоби. Доходи, витрати, собівартість продукції, прибуток та рентабельність як ключові показники ефективності господарської діяльності. Зовнішнє та внутрішнє середовище функціонування підприємства. Господарський кодекс України та законодавче регулювання діяльності підприємств. Банкрутство, санація, реорганізація та ліквідація суб'єктів господарювання.

Тема 6. Витрати, доходи та результати діяльності підприємств. [1, с. 31-33], [2, с. 123-134], [3, с. 273-279], [5, с. 105-117], [6, с. 32-49], [8].

Сутність та класифікація витрат підприємства в короткостроковому та довгостроковому періодах. Постійні, змінні, загальні, середні та граничні витрати. Бухгалтерський та економічний підходи до оцінки витрат і прибутку: явні та неявні витрати, альтернативна вартість. Доходи підприємства: валовий, середній та граничний дохід. Джерела формування доходів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Формування фінансових результатів: валовий прибуток, операційний прибуток, прибуток до оподаткування та чистий прибуток. Збитковість та умови забезпечення беззбитковості. Показники рентабельності як критерії ефективності використання ресурсів і капіталу підприємства. Способи оптимізації витрат та максимізації прибутку суб'єктів господарювання.

Тема 7. Ринок праці та доходи населення. [1, с. 34-37], [2, с. 40-50], [5, с. 118-136], [6, с. 71-80].

Сутність, особливості та функції ринку праці як специфічного ринку факторів виробництва. Суб'єкти та об'єкти ринку праці. Попит і пропозиція праці, чинники їх формування та ринкова рівновага. Заробітна плата як економічна категорія, ціна праці та основне джерело доходів населення. Форми та системи оплати праці. Номінальна та реальна заробітна плата, мінімальна заробітна плата та її соціально-економічна роль.

Зайнятість населення та безробіття: сутність та види. Формування, структура та класифікація доходів населення. Нерівність у розподілі доходів: крива Лоренца та коефіцієнт Джині. Проблема бідності, прожитковий

мінімум та соціальний захист населення. Державна політика регулювання ринку праці та доходів в Україні в сучасних умовах.

Змістовий модуль 2. Економіка України.

Тема 8. Національна економіка та основні макроекономічні показники. [1, с. 41-44], [2, с. 152-160], [3, с. 297-328], [4, с. 39-43], [5, с. 137-153].

Поняття національної економіки як цілісної системи, її структура та цілі розвитку. Макроекономіка як розділ економічної теорії: об'єкт, предмет та методи аналізу. Система національних рахунків як інструмент вимірювання результатів макро-економічної діяльності.

Головні макроекономічні показники: валовий внутрішній продукт та валовий національний дохід. Методи розрахунку ВВП. Номінальний та реальний ВВП; дефлятор ВВП та індекс споживчих цін. Інші показники СНР: чистий внутрішній продукт, національний дохід, особистий та наявний дохід. Макроекономічна рівновага: сукупний попит та сукупна пропозиція, модель AD-AS. Сукупні видатки та національний продукт; вилучення та ін'єкції в економіці. Добробут та обмеженість традиційних показників ВВП у вимірюванні якості життя. Оцінка макроекономічних показників України в сучасних умовах.

Тема 9. Інфляція, безробіття та економічні цикли. [5, с. 154-168].

Сутність макроекономічної нестабільності та основні форми її прояву. Економічний цикл: сутність, причини виникнення, фази та види за тривалістю. Особливості сучасних економічних циклів.

Безробіття як показник макроекономічної нестабільності: сутність, види та природний рівень. Соціально-економічні наслідки безробіття та закон Оукена.

Інфляція: сутність, причини, вимірювання та класифікація. Інфляція попиту та інфляція витрат. Взаємозв'язок інфляції та безробіття: крива Філіпса в коротко-строковому та довгостроковому періодах. Соціально-економічні наслідки інфляції. Державна антициклічна, антиінфляційна політика та політика сприяння зайнятості в Україні.

Тема 10. Державне регулювання економіки та фінансова система. [1, с. 54-57], [2, с. 161-174].

Сутність, причини та цілі державного регулювання економіки. «Фіаско» (провали) ринку як об'єктивна основа державного втручання в економіку. Форми та методи державного регулювання економіки: прямі та непрямі.

Сутність, структура та функції фінансової системи держави. Фінансові посередники та фінансові ринки. Державні фінанси: сутність та складові. Державний бюджет як головний фінансовий план країни: доходи та видатки. Бюджетний дефіцит, джерела його покриття та державний борг.

Фіскальна політика держави: сутність, цілі, інструменти та види. Податкова система, види податків та крива Лаффера. Грошово-кредитна

політика: сутність, роль Центрального банку та його інструменти. Взаємодія фінансової та монетарної політики для забезпечення макроекономічної стабільності в Україні.

Тема 11. Сучасна структура економіки України. [7, с. 5-105].

Секторальна модель економіки: первинний, вторинний та третинний сектори, їх співвідношення та динаміка.

Промисловий потенціал України: структура, ключові галузі та трансформація в умовах війни. Агропромисловий комплекс як провідний драйвер експорту та продовольчої безпеки. Динамічний розвиток сфери послуг, зокрема сектору інформаційно-комунікаційних технологій. Стан та проблеми паливно-енергетичного комплексу та критичної інфраструктури.

Ключові проблеми та деформації сучасної структури економіки України: сировинна спрямованість експорту, низька частка високотехнологічного виробництва з високою доданою вартістю, регіональні диспропорції розвитку, високий рівень тінізації та зношеність основних фондів. Вплив повномасштабного військового вторгнення на руйнування виробничих ланцюгів, релокацію бізнесу та зміну просторової структури господарства. Пріоритетні напрями та інструменти структурної перебудови для післявоєнного відновлення та євро-інтеграції України.

Тема 12. Потенціал економіки України: промисловий, ресурсний та інноваційний. [3, с. 532-549], [7, с. 5-42].

Сутність, структура та виміри економічного потенціалу держави. Складові ресурсного потенціалу України: природно-ресурсний та людський капітал. Вплив втрати та пошкодження ресурсів внаслідок бойових дій і тимчасової окупації територій.

Промисловий потенціал України: рівень матеріально-технічного забезпечення, структуризація виробничих потужностей, ключові галузі. Оцінка стану основних фондів, їх зношеність, проблеми просторового розміщення та релокація промислових підприємств. Роль військово-промислового комплексу та подвійного призначення технологій у формуванні нового промислового обличчя країни.

Інноваційний та цифровий потенціал: стан науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, розвиток стартап-екосистем, ІТ-сектору, інноваційного підприємництва та індустріальних/технологічних парків. Показники інноваційної активності підприємств та інституційні бар'єри на шляху впровадження високо-технологічних рішень. Шляхи ефективного використання та модернізації ресурсно-промислового й інноваційного потенціалу України для повоєнного відновлення, підвищення конкурентоспроможності на світових ринках та євроінтеграції.

Тема 13. Україна у світовій економіці та процесах економічної інтеграції. [2, с. 175-189], [7, с. 86-96].

Міжнародний поділ праці як основа формування світового господарства та місце України в ньому. Сучасні тенденції розвитку світової економіки: глобалізація, транснаціоналізація, регіоналізація та цифровізація. Зовнішньоекономічна діяльність України: динаміка, товарна та географічна структура експорту й імпорту. Конкурентоспроможність української економіки на світових ринках, сировинна спрямованість експорту та шляхи просування товарів із високою доданою вартістю.

Платіжний баланс України: торговельний баланс, баланс послуг та рух капіталу. Іноземне інвестування, міжнародний кредит та співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями. Членство України у Світовій організації торгівлі та його наслідки.

Економічна інтеграція як вища форма МПП. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Поглиблена і всеохоплююча зона вільної торгівлі. Отримання Україною статусу кандидата та процес переговорів про повноправне членство в ЄС: гармонізація законодавства, відповідність Копенгагенським критеріям, імплементація Європейського зеленого курсу та адаптація до внутрішнього ринку ЄС. Трансформація зовнішньоекономічних зв'язків та логістичних шляхів України в умовах глобальних геополітичних зрушень і повоєнної відбудови.

Тема 14. Відновлення та модернізація економіки України. [9, с. 4-50].

Масштаби та економічна оцінка прямих і опосередкованих збитків, завданих національному господарству, інфраструктурі та людському капіталу внаслідок військової агресії. Концептуальні засади та принципи повоєнної відбудови України: принцип «відбудувати краще, ніж було», інклюзивність, стійкість, цифровізація та енергетична незалежність. Роль і значення міжнародної допомоги, плану відновлення України, залучення приватного іноземного капіталу, репарацій і конфіскованих російських активів як джерел фінансування відбудови.

Напрями структурної та технологічної модернізації національної економіки: індустріалізація на основі високотехнологічних галузей, розвиток оборонно-промислового комплексу, поглиблення переробки в АПК та створення ланцюгів високої доданої вартості. «Зелений» перехід, декарбонізація та розбудова децентралізованої, захищеної енергетичної системи.

Інституційні трансформації для забезпечення макроекономічної стабільності та зростання: реформа державного управління, антикорупційна політика, захист прав власності, покращення інвестиційного клімату та розвиток індустріальних парків і спеціальних економічних режимів. Взаємозв'язок процесів відновлення з євро-інтеграційними зобов'язаннями України. Демографічні виклики повоєнного періоду, повернення вимушених мігрантів, адаптація ветеранів та розвиток людського потенціалу як вирішального фактора довгострокового економічного зростання.

Тема 15. Цифрова та інноваційна трансформація України. [4, с. 45-60],

[7, с. 97-110].

Сутність, ролі та стратегічне значення цифрової економіки й інноваційного розвитку в умовах глобальних технологічних зрушень та післявоєнного відновлення України. Державна політика цифрової трансформації: цифровізація державних послуг, розбудова електронного урядування та цифрова інклюзія населення. Інституційне середовище та спеціальні правові й податкові режими для ІТ-сектору.

Розвиток інноваційної екосистеми України: науково-технологічні та індустріальні парки, стартап-інкубатори, акселератори та венчурне фінансування. Практичні напрями впровадження високотехнологічних рішень: оборонні технології, штучний інтелект, технології подвійного призначення, цифрова фінансова інфраструктура та відкриті дані. Цифровізація реального сектору економіки: автоматизація виробничих процесів, smart-сільське господарство та електронна торгівля.

Ключові виклики та загрози цифровізації: забезпечення кібербезпеки та захисту критичної інфраструктури, цифрова нерівність, кадровий дефіцит та ризики витоку мізків. Стратегічні орієнтири інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС, адаптація європейських стандартів у сфері цифрових технологій та перетворення України на провідний технологічний і цифровий хаб Східної Європи.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Основи економічної теорії										
Тема 1. Економіка як сфера суспільного життя.	9	2	2	-	5	9	-	0,5	-	8,5
Тема 2. Економічні системи та відносини власності.	9	2	2	-	5	9	0,5	-	-	8,5
Тема 3. Ринок і механізм його функціонування.	9	2	2	-	5	9	0,5	-	-	8,5
Тема 4. Підприємництво та організація бізнесу.	9	2	2	-	5	9	-	0,5	-	8,5
Тема 5. Підприємство як суб'єкт господарювання.	10	2	2	-	6	10	0,5	0,5	-	9
Тема 6. Витрати, доходи та результати діяльності України.	10	2	2	-	6	10	0,5	-	-	9,5
Тема 7. Ринок праці та доходи населення.	9	2	2	-	5	9	-	0,5	-	8,5
Підготовка контрольної роботи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Підготовка до поточного модульного контролю	10	-	-	-	10	10	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	75	14	14	-	47	75	2	2	-	71
Змістовий модуль 2. Економіка України										
Тема 8. Національна економіка та основні макроекономічні показники.	9	2	2	-	5	9	0,5	0,5	-	8
Тема 9. Інфляція, безробіття та економічні цикли.	8	2	2	-	4	8	0,5	0,5	-	7
Тема 10. Державне регулювання економіки та фінансова система.	8	2	2	-	4	8	0,5	0,5	-	7

Тема 11. Сучасна структура економіки України.	8	2	2	-	4	8	0,5	0,5	-	7
Тема 12. Потенціал економіки України: промисловий, ресурсний та інноваційний.	8	2	2	-	4	8	0,5	0,5	-	7
Тема 13. Україна у світовій економіці та процесах економічної інтеграції.	8	2	2	-	4	8	0,5	0,5	-	7
Тема 14. Відновлення та модернізація економіки України.	8	2	2	-	4	8	0,5	0,5	-	7
Тема 15. Цифрова та інноваційна трансформація України.	8	2	2		4	8	0,5	0,5	-	7
Підготовка контрольної роботи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Підготовка до поточного модульного контролю	10	-	-	-	10	10	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	75	16	16	-	43	75	4	4	-	67
Разом	150	30	30	-	90	150	6	6		138

Теми практичних занять

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1			
1	Економіка як сфера суспільного життя.	2	0,5
2	Економічні системи та відносини власності.	2	-
3	Ринок і механізм його функціонування.	2	-
4	Підприємництво та організація бізнесу.	2	0,5
5	Підприємство як суб'єкт господарювання.	2	0,5
6	Витрати, доходи та результати діяльності України.	2	-
7	Ринок праці та доходи населення.	2	0,5
Змістовий модуль 2			
8	Національна економіка та основні макроекономічні показники.	2	0,5
9	Інфляція, безробіття та економічні цикли.	2	0,5
10	Державне регулювання економіки та фінансова система.	2	0,5
11	Сучасна структура економіки України.	2	0,5
12	Потенціал економіки України: промисловий, ресурсний та інноваційний.	2	0,5
13	Україна у світовій економіці та процесах економічної інтеграції.	2	0,5
14	Відновлення та модернізація економіки України.	2	0,5
15	Цифрова та інноваційна трансформація України.	2	0,5
	Разом	30	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – 0,5год /1 год. заняття;
- підготовка до практичних занять – 1-2 год /1 заняття;
- підготовка до контрольних заходів – 10 год. на 1 захід.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1			
1	Підготовка до лекцій	10	15
2	Підготовка до практичних занять	20	30
	Підготовка до поточного модульного контролю (контрольної роботи)	10	24
Змістовий модуль 2			

1	Підготовка до лекцій	10	20
2	Підготовка до практичних занять	30	25
	Підготовка до поточного модульного контролю (контрольної роботи)	10	24
	Разом	90	138

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методами навчання є:

для всіх видів занять: робота з літературою (інформаційними джерелами); пояснення; дискусія; для лекційних занять: лекція; бесіда;

для практичних занять: вправа; кейси; практична робота; дидактична гра;

методи контролю і самоконтролю: фронтальне опитування; контрольні роботи.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усні відповіді; виконання практичних завдань; контрольні роботи; комплексні іспити; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача оцінюються за 100-бальною системою Університету.

У заходах проміжного контролю студент може набрати до **60 балів**, підсумковий контроль до **40 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою оцінок поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться на практичних заняттях та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів освіти із зазначеної теми (у т. ч. самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності здобувачів та їх оцінювання

Відповіді на практ. занятті	Критерії оцінювання
3	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані зв'язки, містить аргументовані висновки.
2	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 45 балів.</i>	

Контрольна робота (заочна форма)

Кількість балів			
Розрахункові задачі			Разом
Кейс 1 – 5	Кейс 2 – 5	Кейс3 – 5	15

Критерії оцінювання контрольної роботи у вигляді практичних завдань

Контрольна робота (кейс)	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані зв'язки, містить аргументовані висновки.
4	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 15 балів.</i>	

Поточний модульний контроль

ЗМ 1		
Кількість балів		
Теоретичне питання 1	Практичне завдання 1	Разом
3	4	7
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: 7 балів</i>		
ЗМ 2		
Кількість балів		
Теоретичне питання 1	Практичне завдання 1	Разом
3	5	8
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: 8 балів</i>		

Теоретичне питання (балів)	Критерії оцінювання	
3	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані зв'язки, містить аргументовані висновки.	
2	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу	
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.	
0	Студент не дає відповіді.	
Практичне питання ЗМ1 (балів)	Практичне питання ЗМ2 (балів)	Критерії оцінювання
4	5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані зв'язки, містить аргументовані висновки.

3	4	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
2	3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1	2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0,5	1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	0	Студент не дає відповіді.

**Підсумковий контроль
у формі у формі тестування (перша частина)**

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	20	18	16	14	12	10	8	6	4	2

**Підсумковий контроль
у формі практичних завдань (друга частина)**

Кількість балів				
Кейс 1	Кейс 2	Кейс 3	Кейс 4	Разом
5	5	5	5	20

**Критерії оцінювання підсумкового контролю
у вигляді практичних завдань**

Підсумковий контроль	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані зв'язки, містить аргументовані висновки.
4	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 20 балів.</i>	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	денна форма	заочна форма
Практичні заняття	15 x 3 балів = 45 балів	15 x 3 балів = 45 балів
ПМК ЗМ 1	7 балів	-
ПМК ЗМ 2	8 балів	
Контрольна робота		15
Підсумковий контроль	40	40
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Бали	Вид роботи	Бали
ЗМ 1	Тема 1	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 2	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 3	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 4	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 5	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 6	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 7	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	ПМК 1		7		-
ЗМ 2	Тема 8	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 9	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 10	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 11	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 12	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 13	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 14	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	Тема 15	Практичне заняття	3	Практичне заняття	3
	ПМК 2		8	Контрольна робота	15
Підсумковий контроль		Залік	40	Залік	40
Сума балів			100		100

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

мультимедіа-, проекційна апаратура; комп'ютер;
бібліотечні фонди (підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Дергалюк Б. В. Економічна теорія [Електронний ресурс]: практикум: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійних програм «Економіка і бізнес», «Економічна аналітика», «Міжнародна економіка» / Б. В. Дергалюк. КІП ім. Ігоря Сікорського. Київ: КІП ім. Ігоря Сікорського, 2025. 68 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/1ebc2527-6a15-4143-80c5-f8e06e6d4665/content>

2. Петруня Ю. Є., Задоя А. О. Економіка: базовий курс: навчальний посібник. [6-те вид., переробл. і доп.]. Серія: «Бізнес. Економіка. Фінанси». Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2023. 200 с. URL: http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/4935/1/2023-%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%D0%91%D0%9A_07%2023.02.2023.pdf

3. Якобчук В. П., Войтенко А. Б., Довженко В. А. та ін. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В. П. Якобчук. 2026. 562 с. URL: <http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/18352/3/Ekonomichna%20teor>

4. Кібік О. та ін. Основи економіки: навч. посіб. [Електронне видання] / О. Кібік, Є. Редіна, В. Котлубай, О. Слободянюк, О. Корнілова, І. Примаченко, С. Візіренко; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса: Фенікс, 2025. 85 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bae61113-c645-42bb-9576-030fd6f02e16/content>

5. Пилипенко Г. М. Економічна теорія. навч. посіб. / Г. М. Пилипенко, Ю. І. Пилипенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 196 с. URL: <https://etop.nmu.org.ua/ua/books/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%9E%D0%9A2.pdf>

6. Гуріна О. В. Мікро- та макроекономіка (частина 1: Мікроекономіка): методичні рекомендації для практичних та самостійних занять для студентів змішаної форми навчання галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальностей D3 Менеджмент та D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок / О. В. Гуріна. Миколаїв: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 2025. 94 с.

7. Шашина М. В. Секторальна економіка: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання другого магістерського рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка і бізнес» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: М. В. Шашина. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 118 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/547d4eaa-e029-44d8-b57a-1d4ee58aafec/content>

8. Лапко О. О. та ін. Основи економіки: Навчально-методичний посібник до програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / Лапко О. О., Возняковська К. А., Біленець Д. А., Попович О. В., Цуркан-Сайфуліна Ю. В., Кубрак Г. О. Чернівці, 2025. 98 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0aff244c-4b80-4c19-980d-544547bc6294/content>

9. Грушко В. І. Економіка відновлення / за ред. проф. В. І. Грушка; Ун-т «КРОК». Київ: Ліра-К, 2024. 284 с.

Допоміжна література

1. Горбачовська О. Графічні побудови в мікроекономіці. / О. Горбачовська. Львів: ЛБІ НБУ, 2022. 175 с.

2. Герасименко Ю. С., Шиян Д. В., Ульяновченко Н. В. Особливості формування та прогнозування попиту на фахівців в різних регіонах України в умовах повоєнного відновлення: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2025. 79 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Статистична інформація. Державна служба статистики України. URL:

<https://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>

4. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Світового ба-нку. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>

Автор, д.е.н., професор

Олена ГУРІНА